

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието*
(Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)

Институция: Министерство на финансите	Нормативен акт: Закон за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност
За включване в оперативната програма на Министерския съвет за периода:	февруари 2019 г.
Контакт за въпроси: tz.mihaylova@minfin.bg k.simeonov@minfin.bg	Телефон: 02 9859 2438 02 9859 2479

1. Дефиниране на проблема:

1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.

На 9 ноември 2015 г. Съветът за финансова стабилност (СФС) публикува „Договорености относно общия капацитет за поемане на загуби (ОКПЗ)“ („стандарт за ОКПЗ“), одобрени от Г-20 през ноември 2015 г. Предназначението на стандарта за ОКПЗ е да се гарантира, че глобалните системно значими банки (Г-СЗБ), наричани „глобални системно значими институции“ (Г-СЗИ) в рамките на Европейския съюз (ЕС), разполагат с необходимия капацитет за поемане на загуби и рекапитализация, който да способства да се гарантира, че по време на реструктуриране и непосредствено след него може да продължи изпълнението на критичните функции без да се излагат на риск публични средства или финансовата стабилност. Въвеждането на стандарта за ОКПЗ в правото на ЕС следва да е съобразено със съществуващото специфично за всяка институция минимално изискване за собствен капитал и приемливи задължения (МИПЗ), приложимо за всички институции от ЕС, както е определено в Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (Директива 2014/59/ЕС).

С цел да се осигури правна сигурност за пазарите и субектите, подлежащи на МИПЗ и ОКПЗ, бе важно своевременно да се осигури яснота относно критериите за приемливост на задълженията, които се използват за спазване на МИПЗ и на правото на Съюза, с което се въвежда ОКПЗ.

Директива (ЕС) 2017/2399 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година за изменение на Директива 2014/59/ЕС във връзка с реда на вземанията по необезпечени дългови инструменти при несъстоятелност (Директива (ЕС) 2017/2399) изменя член 108 от Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (Директива 2014/59/ЕС), като хармонизира частично йерархията на кредиторите при несъстоятелност на лицата, които попадат в обхвата на Директива 2014/59/ЕС (кредитни институции и инвестиционни посредници, както и някои финансови институции и финансови холдинги). Хармонизацията се отнася до реда на вземанията на притежателите на необезпечени първостепенни дългови инструменти,

които са приемливи за целите на правилата на Директива 2014/59/ЕС и стандарта за ОКПЗ, и по-специално на изискването за подчиненост.

С новите разпоредби се запазва съществуващата категория необезпечен първостепенен дълг, като се създава нова категория - „непривилегирован“ необезпечен първостепенен дълг, който да се използва за споделяне на загуби при реструктуриране само след инструментите на собствения капитал и подчинените задължения, които не се включват в собствения капитал, но преди другите необезпечени първостепенни задължения. Институциите си запазват свободата да емитират дълг и в двете категории, но само категорията „непривилегирован“ необезпечен първостепенен дълг е приемлива за целите на МИПЗ.

Срокът за транспониране на Директива (ЕС) 2017/2399 в националното законодателство е 29.12.2018 г.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Въвеждането на нов допълнителен клас кредитори, а именно притежатели на непривилегирован необезпечен първостепенен дълг, който следва да има по-висок ред от притежателите на инструменти на собствения капитал и подчинен дълг, вкл. такъв който не е издаден или признат за надзорни цели, и по-нисък ред спрямо притежателите на други инструменти на необезпечен първостепенен дълг, налага промяна в реда на кредиторите в банковата несъстоятелност, уреден в чл. 94 от Закона за банковата несъстоятелност (ЗБН). Действащият ЗБН не отразява спецификата на финансовите инструменти с различни нива на подчиненост, които се издават от институциите и предприятията в държавите с по-развити финансови системи и съответно са предмет на Директива (ЕС) 2017/2399. Това, както и осигуряването на съответствие с реда за поемане на загуби при реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници съгласно Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (ЗВПКИИП), налага предложената промяна на чл. 94 от ЗБН. В обхвата на Директива (ЕС) 2017/2399 наред с банките попадат и инвестиционните посредници, както и някои финансови институции и финансови холдинги, по отношение на които се прилагат правилата на общата търговска несъстоятелност (раздел .. от Търговския закон (ТЗ)). Пълното въвеждане на Директива (ЕС) 2017/2399 налага да бъде предвидено изключение от общия ред на вземанията по чл. 722 от ТЗ по отношение на инвестиционните посредници и небанковите финансови институции, които попадат в обхвата на Директива (ЕС) 2017/2399.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не е извършена последваща оценка на въздействието на нормативния акт.

2. Цели:

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

Целта на предложените изменения е да се осигури правна сигурност за субектите, подлежащи на МИПЗ, като се осигури яснота относно критериите за приемливост на задълженията, които се използват за спазване на МИПЗ, както и да се гарантира достатъчен капацитет на институциите за поемане на загуби и рекапитализация.

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

1. Кредитните институции в Република България (20 кредитни институции към датата на законопроекта)
2. Инвестиционните посредници, получили лиценз за извършване на дейност от Комисията за финансов надзор по чл. 6, ал. 2, т. 3 и 6 и по чл. 6, ал. 3, т. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти – (19 инвестиционни посредници към датата на законопроекта)
3. Някои финансови институции и смесени финансов холдинги или холдинги със смесена дейност по смисъла на Закона за кредитните институции

4. Варианти на действие:

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта „без действие“.

Вариант 0 „Без действие“ и Вариант 1 „Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност“.

Вариант за действие 0 „Без действие“:

При този вариант няма да бъдат изпълнени изискванията на Директива (ЕС) 2017/2399 и съответно няма да бъдат постигнати посочените цели по отношение на правната сигурност, възможността на институциите да изградят достатъчен капацитет за поемане на загуби и рекапитализация и съответствието с други нормативни актове.

Вариант за действие 1 „Приемане на ЗИД на ЗБН“:

При този вариант българското законодателство ще бъде приведено в съответствие с европейското право, ще се гарантира правната сигурност и ще бъдат осигурени необходимите законови положения за изграждане на капацитет за поемане на загуби и рекапитализация на банките и инвестиционните посредници.

Институциите, попадащи в обхвата на ЗВПКИИП, следва да изпълнят специфичното за тях изискване за собствен капитал и приемливи задължения (МИПЗ) посредством подчинени задължения. Чрез въвеждането на допълнителния ред вземания по необезпечени първостепенни дългови инструменти ще се сведе до минимум рискът от правно оспорване от страна на кредиторите на институция в режим на реструктуриране на основание, че техните загуби при реструктуриране са по-големи от загубите, които биха понесли при обичайно производство по несъстоятелност (принцип за справедливо третиране на кредиторите). От друга страна, признаването на този нов ред вземания по необезпечени първостепенни

дългови инструменти за целите на МИПЗ, който при несъстоятелност е по-висок от реда на инструментите на собствения капитал и подчинените задължения, но е по-нисък от реда на другите първостепенни задължения, ще позволи да се намалят разходите на институциите за спазване на изискването за подчиненост и евентуалните отрицателни последици за разходите за финансиране. Институциите ще имат възможност да продължат да емитират за своето финансиране (или по други оперативни причини) свързания с по-малко разходи обикновен първостепенен дълг, както и да емитират дълг от новия непривилегирован първостепенен клас, за да получат финансиране при спазване на изискването за подчиненост.

5. Негативни въздействия:

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

Няма негативни въздействия от приемането на законопроекта за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност.

6. Положителни въздействия:

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

С приемането на законопроекта за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност българското законодателство ще бъде приведено в съответствие с европейското право, ще се гарантира правната сигурност и ще бъдат осигурени необходимите законови положения за изграждане на капацитет за поемане на загуби и рекапитализация на банките и инвестиционните посредници. Въвеждането на този нов ред вземания по необезпечени първостепенни дългови инструменти, който при несъстоятелност е по-висок от реда на инструментите на собствения капитал и подчинените задължения, но е по-нисък от реда на другите първостепенни задължения, ще позволи да се намалят разходите на институциите за спазване на изискването за подчиненост, както и евентуалните отрицателни последици за разходите за финансиране. Същевременно, ясната законова уредба на третирането на този нов необезпечен първостепенен дълг при несъстоятелност ще създаде сигурност не само за емитиращите институции, но и за инвеститорите, като по този начин ще стимулира пазара.

7. Потенциални рискове:

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

Не са идентифицирани потенциални рискове при реализирането на Вариант 1 - приемане на законопроект за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност.

8.1. Административната тежест:

- Ще се повиши
 Ще се намали
 Няма ефект

Приемането на законопроект за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност не поражда последствия, свързани с административни режими и тежести.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Със законопроекта не се създават нови регулаторни режими и не се засягат съществуващи режими и услуги.

9. Създават ли се нови регистри?

Със законопроекта за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност не се предлага създаването на нови регистри.

Когато отговорът е „да“, посочете колко и кои са те

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

- Актът засяга пряко МСП
 Актът не засяга МСП
 Няма ефект

Приемането на законопроекта за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност не въздейства съществено върху микро-, малките и средните предприятия. Единствената промяна по отношение на тези субекти е въвеждането на преференциално третиране чрез изравняването на реда при несъстоятелност на вземанията по влогове на физически лица или микро-, малки и средни предприятия в намиращи се извън Европейския съюз клонове на банката в несъстоятелност с вземанията на вложители, които са физически лица или микро-, малко и средно предприятие, за частта, която надхвърля размера на гаранцията по Закона за гарантиране на влоговете в банките.

С новите мерки се очаква повишаване на устойчивостта на банките при бъдещи кризи и увеличаване на възможностите им за финансиране, което ще доведе до положително влияние върху финансирането на МСП от страна на банките.

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

- Да
 Не

12. Обществени консултации:

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

Съгласно разпоредбата на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове по проекта на акт ще бъдат проведени обществени консултации чрез публикуване на законопроекта, мотивите към него, предварителната оценка на въздействието и

становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ на Портала за обществени консултации и на Интернет страницата на Министерството на финансите.

Проектът на акт ще се съгласува с всички министри, с дирекциите от администрацията на Министерския съвет, с чиято функционална компетентност е свързан и с Българската народна банка в съответствие с чл. 32, ал. 1, 3, 5 и 6 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Да

Не

Предложените със законопроекта промени произтичат от Директива (ЕС) 2017/2399 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година за изменение на Директива 2014/59/ЕС във връзка с реда на вземанията по необезпечени дългови инструменти при несъстоятелност.

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

Директива (ЕС) 2017/2399 е част от пакет от мерки за намаляване на рисковете в банковата система, т.нар. Банков пакет, който включва Предложение за изменение на: Регламент (ЕС) № 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници; Директива 2013/36/ЕС относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници; Директива 2014/59/ЕС за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници; Регламент (ЕС) № 806/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 юли 2014 г. за установяването на еднообразни правила и еднообразна процедура за реструктурирането на кредитни институции и някои инвестиционни посредници в рамките на Единния механизъм за реструктуриране и Единния фонд за реструктуриране. В тази връзка е извършена оценка на въздействието за целия пакет от мерки.

Връзка към Обобщена оценка на въздействието на български език: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CONSIL:ST_14778_2016_ADD_2&from=EN

Връзка към пълния текст на оценката на въздействието на английски език: https://ec.europa.eu/info/system/files/161123-impact-assessment_en.pdf

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност:

Цветанка Михайлова

Директор на дирекция „Регулация на финансовите пазари“

Министерство на финансите

Дата 17.01.2019 г.

Подпис: